

Problematika údržby zeleně ve městech a obcích Královéhradeckého kraje

Legislativní aspekty

RNDr. Miroslav Krejzlík

Ing. Miloš Čejka

Ochrana dřevin

✓ Zajištěna zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

✓ Související předpisy:

- Vyhláška č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb.
- Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

§ 7 Ochrana dřevin

(1) Dřeviny jsou chráněny podle tohoto ustanovení před poškozováním a ničením, pokud se na ně nevztahuje ochrana přísnější (§ 46 a 48) nebo ochrana podle zvláštních předpisů.

(2) Péče o dřeviny, zejména jejich ošetřování a udržování je povinností vlastníků. Při výskytu nákazy dřevin epidemickými či jinými jejich vážnými chorobami, může orgán ochrany přírody uložit vlastníkům provedení nezbytných zásahů, včetně pokácení dřevin.

Vyhláška č. 395/1992 Sb.

§ 8 Ochrana dřevin a povolování jejich kácení (k § 8 odst. 3 a 5 zákona)

(1) Poškození a ničení dřevin rostoucích mimo les (§ 7 odst. 1 zákona) je nedovolený zásah, který způsobí podstatné a trvalé snížení jejich ekologických a estetických funkcí nebo bezprostředně či následně způsobí jejich odumření.

Zákon č. 40/1964 Sb. (Občanský zákoník)

§ 127

(1) Vlastník věci se musí zdržet všeho, čím by nad míru přiměřenou poměrům obtěžoval jiného nebo čím by vážně ohrožoval výkon jeho práv. Proto zejména nesmí ohrozit susedovu stavbu nebo pozemek úpravami pozemku nebo úpravami stavby na něm zřízené bez toho, že by učinil dostatečné opatření na upevnění stavby nebo pozemku, nesmí nad míru přiměřenou poměrům obtěžovat susedy hlukem, prachem, popílkem, kouřem, plyny, parami, pachy, pevnými a tekutými odpady, světlem, **stíněním** a vibracemi, nesmí nechat chovaná zvířata vnikat na susedící pozemek a **nešetrně, popřípadě v nevhodné roční době odstraňovat ze své půdy kořeny stromu nebo odstraňovat větve stromu přesahující na jeho pozemek.**

Zákon č. 40/1964 Sb. (Občanský zákoník)

(3) Vlastníci sousedících pozemků jsou povinni umožnit na nezbytnou dobu a v nezbytné míře vstup na své pozemky, popřípadě na stavby na nich stojící, **pokud to nezbytně vyžaduje údržba a obhospodařování sousedících pozemků a staveb.** Vznikne-li tím škoda na pozemku nebo na stavbě, je ten, kdo škodu způsobil, povinen ji nahradit; této odpovědnosti se nemůže zprostit.

Orgány ochrany přírody (§75 zákona č. 114/1992 Sb.)

(1) Orgány ochrany přírody jsou

- a) obecní úřady,
- b) pověřené obecní úřady,
- c) obecní úřady obcí s rozšířenou působností,
- d) krajské úřady,
- e) správy národních parků a chráněných krajinných oblastí,
- f) Česká inspekce životního prostředí,
- g) ministerstvo životního prostředí
- h) újezdní úřady, Ministerstvo obrany

(2) Orgány ochrany přírody vykonávají státní správu na úseku ochrany přírody a krajiny podle tohoto zákona.

Orgány ochrany přírody (§75 zákona č. 114/1992 Sb.)

- § 76

(1) Obecní úřady

a) povolují s **výjimkou území národních parků** kácení dřevin a jsou oprávněny k pozastavení, omezení nebo zákazu kácení dřevin podle § 8, ukládají náhradní výsadbu podle § 9 s **výjimkou území národních parků** a vedou přehled pozemků vhodných k náhradní výsadbě podle § 9 odst. 2

Orgány ochrany přírody (§75 zákona č. 114/1992 Sb.)

(2) Pověřené obecní úřady

b) vyhlašují památné stromy a jejich ochranná pásma, zajišťují jejich ochranu, popřípadě ruší jejich ochranu (§ 46),

Památné stromy (§46 a 47 zákona č. 114/1992 Sb.)

(1) Mimořádně významné stromy, jejich skupiny a stromořadí lze vyhlásit rozhodnutím orgánu ochrany přírody za památné stromy.

(2) Památné stromy je zakázáno poškozovat, ničit a rušit v přirozeném vývoji; jejich ošetřování je prováděno se souhlasem orgánu, který ochranu vyhlásil.

(3) Je-li třeba památné stromy zabezpečit před škodlivými vlivy z okolí, vymezí pro ně orgán ochrany přírody, který je vyhlásil, ochranné pásmo, ve kterém lze stanovené činnosti a zásahy provádět jen s předchozím souhlasem orgánu ochrany přírody.

Pokud tak neučiní, má každý strom základní ochranné pásmo ve tvaru kruhu o poloměru desetinasobku průměru kmene měřeného ve výši 130 cm nad zemí. V tomto pásmu není dovolena žádná pro památný strom škodlivá činnost, například výstavba, terénní úpravy, odvodňování, chemizace.

Shrnutí

- ✓ **Provádění řezu dřevin není legislativně upraveno (mimo ošetřování památných stromů, které lze ošetřovat pouze za předchozího souhlasu orgánu ochrany přírody, který je vyhlásil, t. j. nejčastěji pověřený obecní úřad)**
- ✓ **Při provádění řezu dřevin nesmí dojít k jejich ničení ani poškození**
- ✓ **Provádění řezu dřevin by mělo být prováděno kvalifikovanými pracovníky nebo by měl být alespoň zajištěn odborný dohled (lze využít i služeb soudních znalců jejichž seznam lze získat na webu Ministerstva spravedlnosti ČR - www.justice.cz)**

Pokuty za poškozování nebo zničení dřevin

§ 87 Přestupky

(2) Orgán ochrany přírody uloží pokutu ve výši do 10 000 Kčs fyzické osobě, která se dopustí přestupku tím, že

e) poškodí nebo bez povolení pokácí dřevinu rostoucí mimo les,

3) Orgán ochrany přírody uloží pokutu až do výše 50 000 Kčs fyzické osobě, která se dopustí přestupku tím, že

a) poškodí nebo zničí památný strom nebo zvláště chráněné území či jeho část,

d) pokácí bez povolení nebo závažně poškodí skupinu dřevin rostoucích mimo les

Pokuty za poškozování nebo zničení dřevin

§ 88 Pokuty právnickým osobám a fyzickým osobám při výkonu podnikatelské činnosti

(1) Orgán ochrany přírody uloží pokutu až do výše 500 000 Kčs právnické osobě nebo fyzické osobě při výkonu podnikatelské činnosti, která se dopustí protiprávního jednání tím, že

b) poškodí nebo zničí památný strom,

c) poškodí nebo zničí bez povolení dřevinu nebo skupinu dřevin rostoucích mimo les,

Kácení dřevin (§8 zákona č. 114/1992 Sb.)

§ 8

Povolení ke kácení dřevin

(1) Ke kácení dřevin je nezbytné povolení orgánu ochrany přírody, není-li dále stanoveno jinak. Povolení lze vydat ze závažných důvodů po vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin.

(2) Povolení není třeba ke kácení dřevin z důvodů pěstebních, to je za účelem obnovy porostů nebo při provádění výchovné probírky porostů, a z důvodů zdravotních nebo při výkonu oprávnění podle zvláštních předpisů. Kácení z těchto důvodů musí být oznámeno písemně nejméně 15 dnů předem orgánu ochrany přírody, který je může pozastavit, omezit nebo zakázat, pokud odporuje požadavkům na ochranu dřevin nebo rozsahu zvláštního oprávnění.

Kácení dřevin (§8 zákona č. 114/1992 Sb.)

(3) Povolení není třeba ke kácení dřevin na pozemcích, které jsou ve vlastnictví fyzických osob, jestliže pozemky užívají a jde-li o stromy se stanovenou velikostí, popřípadě jinou charakteristikou. Tuto velikost, popřípadě jinou charakteristiku stanoví ministerstvo životního prostředí obecně závazným právním předpisem.

(4) Povolení není třeba ke kácení dřevin, je-li jejich stavem zřejmě a bezprostředně ohrožen život či zdraví nebo hrozí-li škoda značného rozsahu. Ten, kdo za těchto podmínek provede kácení, oznámí je orgánu ochrany přírody do 15 dnů od provedení kácení.

(5) Podrobnosti ochrany dřevin a podmínek povolování jejich kácení stanoví ministerstvo životního prostředí obecně závazným právním předpisem.

Kácení dřevin (§8 vyhlášky č. 395/1992 Sb.)

(2) Povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les za předpokladu, že tyto nejsou významným krajinným prvkem [§ 3 písm. b) zákona] a jsou splněny ostatní podmínky stanovené zákonem a jinými právním předpisy, se podle § 8 odst. 3 zákona nevyžaduje pro stromy o obvodu kmene do 80 cm měřeného ve výšce 130 cm nad zemí nebo souvislé keřové porosty do celkové plochy 40 m².

Kácení dřevin (§8 vyhlášky č. 395/1992 Sb.)

(3) Žádost o povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les podává vlastník pozemku či nájemce se souhlasem vlastníka pozemku, na kterém dřeviny rostoucí mimo les rostou. Žádost musí obsahovat

a) jméno a adresu žadatele,

b) doložení vlastnického či nájemního vztahu žadatele k pozemkům a dřevinám rostoucím mimo les,

c) specifikaci dřevin rostoucím mimo les, které mají být káceny, zejména jejich druh, počet, velikost plochy keřů včetně situačního zákresu,

d) udání obvodu kmene stromu ve výšce 130 cm nad zemí,

e) zdůvodnění žádosti.

Kácení dřevin (§8 vyhlášky č. 395/1992 Sb.)

(4) Oznámení o kácení dřevin rostoucích mimo les (§ 8 odst. 2 zákona) musí obsahovat stejné náležitosti jako žádost o povolení ke kácení podle odstavce 3.

(5) Kácení dřevin rostoucích mimo les se provádí zpravidla v období jejich vegetačního klidu. K tomu přihlíží orgán ochrany přírody při vydávání povolení ke kácení dřevin (§ 8 odst. 1 zákona).

Náhradní výsadba (§9 odst. 1 a 2 zákona č. 114/1992 Sb.)

(1) Orgán ochrany přírody může ve svém rozhodnutí o povolení kácení dřevin uložit žadateli přiměřenou náhradní výsadbu ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením dřevin. Současně může uložit následnou péči o dřeviny po nezbytně nutnou dobu, nejvýše však na dobu pěti let.

(2) Náhradní výsadbu podle odstavce 1 lze uložit na pozemcích, které nejsou ve vlastnictví žadatele o kácení, jen s předchozím souhlasem jejich vlastníka. Obce vedou přehled pozemků vhodných pro náhradní výsadbu ve svém územním obvodu po předběžném projednání s jejich vlastníkem.

Kontakty

- ✓ **Agentura ochrany přírody a krajiny ČR**
 - středisko Hradec Králové, Pražská ul. 155, Hradec Králové, 501 01 Hradec Králové
 - středisko Pardubice, Jiráskova 1665, 530 02 Pardubice, tel.: 466797582
- ✓ **Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, odděl. ochrany přírody, Pražská 322, 500 02 Hradec Králové, tel.: 495817111**
- ✓ **Česká inspekce životního prostředí, OI Hradec Králové, oddělení ochrany přírody, Resslova 1229, 500 02 Hradec Králové, tel.: 495773111**